

Milà, 12 de març de 2020

Estimats amics:

Tot i que no existeix encara cap disposició de les autoritats pel que fa al proper mes d'abril, l'actual emergència sanitària i els problemes relatius a l'organització dels nostres gestos ens obliguen a anul·lar les trobades habituals d'aquesta època de l'any: els Exercicis de la Fraternitat, els Exercicis dels treballadors, el Tridu Pasqual dels Batxillers, els actes de la Setmana Santa del CLU, els *Via Crucis* i l'Escola de comunitat de l'1 d'abril.

Aquesta decisió, imposada per la situació d'emergència que estem vivint, no fa que desaparegui la presència insidiosa del coronavirus entre nosaltres ni atenua la provocació que representa; no ens permet mirar cap a una altra banda, com si no ens pertoqués. Ho vulguem o no, ens afecta a tots. I compartim amb tothom la mateixa pregunta: ¿com a homes, com podem afrontar aquesta circumstància?

En aquestes ocasions – que el Misteri no ens estalvia – podem percebre amb més claredat la gràcia del carisma que hem rebut i la capacitat que té d'ajudar-nos a estar dempeus davant del que succeeix. «L'única condició per ser sempre i veritablement religiosos és viure intensament la realitat» (*El sentido religioso*, Encuentro, Madrid 2008, p. 156), ens deia Giussani. Aquesta concepció de la religiositat ens permet reconèixer qualsevol circumstància com a vocació. «Viure la vida com a *vocació* significa tendir cap al Misteri a través de les circumstàncies per les quals el Senyor ens fa passar, responent-hi. [...] La vocació és caminar vers el destí abraçant totes les circumstàncies per les quals et fa passar» (*Los jóvenes y el ideal. El desafío de la realidad*, Encuentro, Madrid, pp. 63-64). Don Giussani era perfectament conscient del vertigen que aquest punt introdueix en la vida. «L'home, la vida racional, hauria d'estar atenta a l'instant, pendent en tot moment d'aquests signes tan aparentment volubles, tan casuals, com són les circumstàncies a través de les quals m'arrossega aquest desconegut “senyor” i em convoca als seus designis. I hauria de dir “sí” a cada instant sense veure res, simplement obeint a la pressió de les circumstàncies. És una posició vertiginosa» (*El sentido religioso*, op. cit., pàg. 195).

És difícil de trobar una expressió més adequada que aquesta per descriure la situació en què ens trobem quan estem realment davant del que succeeix: dependre vertiginosament «a cada instant d'aquests signes tan aparentment volubles, tan casuals, com són les circumstàncies». I no obstant això, aquesta és l'única actitud racional, perquè a través d'aquestes circumstàncies la presència del Misteri, d'aquest «desconegut “senyor”» ens interpel·la, ens provoca al Seu disseny, a l'acompliment de la vida.

Però «la raó, impacient com és, no tolera adherir-se a un únic signe com a mitjà per seguir allò Ignot, un signe tan tosc, tan fosc, tan poc transparent, tan aparentment casual, com és l'esdevenir-se de les circumstàncies; és com sentir-se a mercè d'un riu que t'arrossega d'aquí enllà» (*El sentido religioso*, op. cit., pàg. 195). Durant aquestes setmanes, cadascú podrà veure quina posició preval en si mateix: si una disponibilitat per adherir-se al signe del Misteri, per seguir la provocació de la realitat, o bé un deixar-se arrossegar per qualsevol «solució», proposta, explicació, per tal de distreure's d'aquesta provocació, d'evitar aquest vertigen. Cadascú de nosaltres podrà verificar al final la consistència real de les «solucions» en què ha buscat refugi.

Com podem acompanyar-nos en aquesta situació tan difícil? De quina mena de companyia tenim realment necessitat? Quantes vegades busquem una resposta buidant l'esdeveniment que ha arribat fins a nosaltres, reduint-lo a un àmbit de relacions que ens protegeixi de l'impacte de les coses, que ens estalviï el desafiament de les circumstàncies, en lloc d'impulsar-nos a viure'! Però una companyia així no pot respondre: en moments com els que estem travessant, en què la urgència de la vida es torna ineludible i potent, això resulta més evident que mai.

Un jove amic meu es va graduar i va començar una nova vida. Per consegüent, no ens podíem veure amb la mateixa freqüència de quan sovintejava la universitat. Fa poc, es queixava d'això amb mi. Li vaig recordar un passatge de l'evangeli. Un dia, els deixebles es van embarcar amb Jesús al llac i es van adonar que s'havien oblidat de prendre uns pans. Tot i haver estat testimonis de dos miracles grans com catedrals, – dues multiplicacions de pans com mai abans s'havien vist en la Història – van començar a disputar entre ells perquè s'havien oblidat els pans. Vaig remarcar al meu amic que Jesús era allà, al seu costat, a la barca. I ells es seguien queixant! El problema no era que estiguessin sols, Jesús era amb ells, però per a ells *era com si no hi fos*. I precisament discutien que no tenien pa! Per demostrar quin era el problema, Jesús no realitza un altre miracle. De què hagués servit fer-ne un altre, després de tots els que ja li havien vist fer? Així doncs, com els ajuda Jesús? Els planteja tres preguntes. La primera: «Quants pans van sobrar després de la primera multiplicació?». I després: «Quants en van sobrar després de la segona?» I finalment: «Encara no ho enteneu?» (vegeu Mc 8: 19-21). Quina preciosa ajuda ofereix Jesús als seus amics sense estalviar-los les preguntes! No afegeix explicacions, no realitza altres miracles, però els insta, des de dins de la seva experiència, a utilitzar la raó fins al fons, perquè puguin adonar-se de *qui* han trobat (tenien amb ells l'amo de la “fleca”!). Si no ho havien entès, atenció, no era perquè estiguessin sols o no tinguessin elements suficients, sinó perquè encara no havien utilitzat bé la raó. De fet, Jesús se'ls havia revelat a través de nombrosos signes que li havien vist fer, mitjançant una resposta excepcional, que finalment corresponia al cor, a la seva necessitat com a homes i a la necessitat de tots els homes, fins i tot en ocasions dramàtiques, però ells encara no havien reconegut qui era, amb aquell reconeixement que s'anomena fe i que «floreix en els límits extrems de la dinàmica racional com una flor de gràcia, a la qual l'home s'adhereix amb la seva llibertat» (*Crear huellas en la historia del mundo*, Encuentro, Madrid 2019, p. 46).

Jesús aprofita qualsevol circumstància per mostrar als deixebles la seva forma d'estar davant de tot el que succeeix, davant de qualsevol imprevist, fins i tot dolorós, perquè ells experimentin la pertinència de la seva presència, de la relació amb Ell – de la fe –, de les exigències de la vida. «El contingut de la fe – Déu fet home, Jesucrist mort i ressuscitat – que emergeix en una trobada, i per tant en un punt de la història, n'abraça tots els moments i aspectes, que són atrets com en un remolí vers aquella trobada i cal que siguin afrontats des del seu punt de vista, segons l'amor que en brota, segons la possibilitat d'utilitat que ens suggereix al propi destí i al destí de l'home» (*Crear huellas en la historia del mundo*, op. cit, p. 40). Si la trobada que hem viscut no es converteix en nosaltres en un remolí en el qual tots els moments i aspectes de la vida hi són atrets, ens veurem perduts a cada nou imprevist, a cada nova adversitat.

És així, circumstància rera circumstància, en l'experiència contínua d'una “conveniència” inesperada, com «la trobada, totalitzant per naturalesa, es converteix amb el temps [subratllo: amb el temps] en la veritable forma de cada relació, en la veritable forma de mirar la natura, a mi mateix, els altres, les coses. Una trobada, si és totalitzant, es converteix en forma i no simplement en un àmbit de relacions: no estableix només una companyia com a lloc de relacions, sinó que és la forma amb què són concebudes i viscudes» (*Crear huellas en la historia del mundo*, op. cit, p. 40).

FRATERNITÀ DI COMUNIONE E LIBERAZIONE

És en aquest nivell de la qüestió – el reconeixement de la naturalesa totalitzadora de la la trobada que es converteix en la forma veritable de tota relació – que ens descobrim ajudats per presències veritablement «amigues», que ens testimonien el camí que ens permet de viure situacions com l'actual. Presències que no planifiquem nosaltres, tan excepcionals – fins i tot en aquestes circumstàncies que travessem tots – que ens deixen sense paraules, en silenci. «De sobte em van catapultar a les trinxeres. Sembla una guerra. El meu dia a dia laboral i familiar ha canviat de la nit al dia. De ser metge, mare, dona, em trobo ara dormint aïllada del meu marit, no veient els meus fills durant dues setmanes, no podent tenir contacte directe amb els pacients. Entre jo i el meu malalt hi ha una màscara, una visera i la seva escafandra. Sovint són gent gran que viu sola aquest moment. Tenen por. Moren sols. I els familiars, aïllats a casa, no el poden assistir i reben trucades telefòniques a la nit en què els comunico la mort del seu familiar: entre jo i ells hi ha un telèfon. Què puc fer humanament per a ells, com a cristiana? Entro a la planta i busco un somriure i l'abraçada d'una infermera amiga: en aquest moment d'aïllament també necessito sentir-me físicament unida. I només puc abraçar-les a elles. Davant de tot això, m'ajuda rellegir cada dia la carta de Carrón al *Corriere della Sera* («Ecco come nelle difficoltà impariamo a battere la paura» 1 de març de 2020, pàg. 32), que m'ajuda a posar-me de nou en una posició d'obertura, preguntant-me què és allò que, en el fons, es manté dempeus. Estic cridada a reconèixer l'essencial, allò veritable. Després hi ha tot el recorregut a partir del text de l'Escola de la Comunitat: la prova és el mètode pel qual la fe pot créixer si la llibertat es posa en joc davant la Preferència que ens ho demana tot. I això és vertiginós. Cal que confiem i assumim aquest risc. La certesa que sosté la nostra vida és un vincle i hi ha un camí a recórrer per arribar a aquesta certesa afectiva. Les circumstàncies se'ns donen per unir-nos més a Ell, que ens està cridant d'una manera misteriosa. La fe és confiar que Ell ens està cridant. “Només quan domina en nosaltres una esperança fonamentada som capaços d'afrontar les circumstàncies sense defugir-les”. Som cridats més que mai a respondre a Aquell que ens crida de manera misteriosa. Aquesta certesa és el més valuós que puc donar als meus malalts, als seus familiars, més enllà de proporcionar atenció mèdica».

Aquest és el repte al qual ens enfrontem cadascú de nosaltres. En aquest moment, quan el no-res s'estén arreu, el reconeixement de Crist i el nostre “sí” a Ell, fins i tot en l'aïllament en què cadascun de nosaltres podria veure's obligat a estar, són ja la contribució a la salvació de tots els homes d'avui, abans que qualsevol intent legítim de fer-se companyia, que també s'ha de buscar dins dels límits del que està permès. Res no és més urgent que aquesta autoconsciència.

Tot i que no podrem fer els Exercicis de la Fraternalitat, res no ens impedeix continuar el nostre camí per seguir augmentant la certesa, aquella “esperança fonamentada” que necessitem absolutament per viure en aquestes circumstàncies. Així que us envio la pregunta que havia pensat per a la preparació dels exercicis, mai tan pertinent a la situació: “**Què és el que ens arrenca del no-res?**”.

Tots hem vist com n'ha estat d'util la pregunta de l'any passat per estar atents a l'experiència que fèiem. Aquest any pot ser encara més decisiu. Per tant, convido aquells que ho vulguin a enviar la seva contribució a comunicazionifrat@comunioneliberazione.org.

Ja veurem com traurem profit tots plegats del camí de les properes setmanes i com respondrem de la manera més adequada a les preguntes que sorgiran. Oberts a l'imprevist.

És un moment inèdit i dramàtic. Quina dimensió poden prendre aquests dies gestos tan estimats com l'*Angelus* al matí, al migdia i al vespre, el *Memorare* abans d'anar a dormir, el treball diari, personal i en família, sobre l'Escola de Comunitat, el *Veni Sancte Spiritus* només llevar-nos i en tots els moments en què la circumstància esdevé tan adversa que ens calgui cridar per mantenir-nos fermes!

